

ΜΟΣΚΩΒ ΣΕΛΗΜ, Γ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΤΟ ΠΟΡΤΡΕΤΟ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ

Στο διήγημα ο πατέρας είναι ο αδιαφιλονίκητος αφέντης του σπιτιού που μπαινοβγαίνει στο χαρέμι, στο χώρο δηλαδή που οι γυναίκες του (η πολυγαμία ήταν αποκλειστικά αντρικό προνόμιο) είναι περιορισμένες και έτοιμες πάντα να δεχτούν τις ορέξεις του αφέντη, ο οποίος σπανίως τους απευθύνει το λόγο: «Τον πατέρα μας τον έβλεπα πολύ σπανίως ήταν υπερήφανος, αυστηρός άνθρωπος και δεν ωμιλούσε πολύ εις το χαρέμι [...]. Ήταν όμως και παλληκαράς άνθρωπος αγαπούσε πολύ τα άλογα και τα όπλα και επερίπαιζε τα γυναικίστικα πράγματα» . Μια τέτοια εικόνα αυστηρού πατέρα βοηθάει τελικά το παιδί της δυαδικής σχέσης (δηλαδή το μικρό Σελήμ) να κάνει αποδεχτό το νόμο του πατέρα μέσα από το λόγο του. Έτσι ίσως εξηγείται η ανδροπρεπής προσωπικότητα του Σελήμ και η εύκολη αποβολή όλων των γυναικείων χαρακτηριστικών της θηλυπρεπούς αγωγής του. Παράλληλα όμως κρατάμε μία επιφύλαξη για το τελικό αποτύπωμα αυτής της παιδικής εμπειρίας στο ασυνείδητο του ήρωα. Η διάσταση φύλου-γένους της παιδικής ηλικίας ίσως προοιωνίζει τις δύο αντικρουόμενες φάσεις της ενήλικης ζωής.

Ο μικρός Σελήμ, εγκλωβισμένος σε μια μορφή που απεχθάνεται, θαυμάζει τον απτόητο και ανδρικό χαρακτήρα του πατέρα, τη φιλοτιμία και υπερηφάνεια του, δηλαδή όλες εκείνες τις αρετές του πατέρα, τις εμποτισμένες με εθνικό εγωισμό και θρησκευτικό φανατισμό: «Εγώ μέσα μου τον ελάτρευα κ' επιθυμούσα να γίνω σαν εκείνον, ωπλισμένος καβαλάρης, τόσω θερμότερα, όσω περισσότερο επέμεναν να με κρατούν εις το χαρέμι!».